Pagsasao a Bugan

Ti **pagsasao a Bugan**, **Bogan**, **Pakan**, wenno **Bugeng** (布甘语, 布干语, or 布赓语) ket ti maysa a pagsasao nga Austroasiatiko.[3] Ti kaadda ti pagsasao a Bugan ketsaan nga ammo iti lubong aginggana iti nabiit. Adda dagiti agarup a 3000 nga agsasao, kaaduan kadagiti purok iti akin-abagatan a Guangnan (广南) ken akin-amianan a Xichou (西畴), Probinsia ti Yunnan , Tsina. Ti Bugan ket ti maysa nga analitiko a pagsasao, ken ti urnos ti balikas ken dagiti katakunaynay a balikas ket addaanda iti importante nga annong iti gramatika.

Bugan	
Pakan	
Patubo iti	Tsina
Rehion	Yunnan
Patubo a mangisasao	2,700 (2005)[1]
Pamilia	Austroasiatiko ▪ Pakaniko ▪ **Bugan**
Kodkodigo ti pagsasao	
ISO 639-3	bbh
Glottolog	buga1247 (http://glottolog.org/resource/languoid/id/buga1247)[2]

Dagiti linaon

Pannakaiwarwaras

Li Jinfang (1996)

Segun kenni Li Jinfang (1996), ti populasion ti agsasao iti Bugan ket naiwarwaras kadagiti pito a purok iti ballasiw ti akin-abagatan a Guangnan (广南) ken akin-amianan a Xichou (西畴), Probinsia ti Yunnan, Tsina. Gapu ta ti pagsasao ti nakaro nga agpapada, daytoy ket saan a nabingbingay kadagiti amia man a dialekto.

- Laowalong 老挖龙 (populasion laeng ti Bugan); pagsasao a Bugan: *pə˥luŋ˧˥*
- Xinwalong 新挖龙 (populasion laeng ti Bugan); pagsasao a Bugan: *pə˥tsuŋ˧˥*
- Jiuping 九平 (populasion ti Bugan ken Insik a Han); pagsasao a Bugan: *pə˥tsiaŋ˧˩˥*
- Shibeipo 石北坡 (populasion laeng ti Bugan); pagsasao a Bugan: *pə˥ɕe˧˥*
- Xinzhai 新寨 (populasion ti Bugan ken Insik a Han); pagsasao a Bugan: *li̠˧˩˥laŋ˧˥*
- Malong 马龙 (populasion laeng ti Bugan); pagsasao a Bugan: *pə˥ɣu˧˩˥*
- Nala 那拉 (populasion ti Bugan ken Insik a Han)

Li Yunbing (2005)

Segun iti naud-udi a panagsukisok babaen ni Li Yunbing (2005), ti tattao a Bugan, a mangbukel iti dagup dagiti 500+ a sangkabalayan dagiti 2,700+ nga agmaymaysa, ket agtataengda kadagiti sumaganad a lokasion.

- Laowalong 老挖龙, Ili ti Nasa 那洒镇;[4] pagsasao a Bugan: *pə˩˧loŋ˥*
- Xinwalong 新挖龙;[5] pagsasao a Bugan: *pə˩˧tɕoŋ˥*
- Xiaoping 小坪寨 ; pagsasao a Bugan: *pə˩˧tɕaŋ˥*
- Nala 那腊;[6] pagsasao a Bugan: *pə˩˧pʰja˦*
- Jiuping 九坪, Ili ti Zhuanjiao 篆角乡 (Ili ti Chongtian 冲天乡);[7] pagsasao a Bugan: *pə˩˧tɕa̠ŋ˩˧*
- Shibeipo 石碑坡;[8] pagsasao a Bugan: *pə˥ɕe˧˦*
- Manlong 曼龙;[9] pagsasao a Bugan: *pu˩˧ɣu˩˧*

Usaren pay ni Li Yunbing ti termino a Bùgēng (布赓) iti panagsukat iti Bùgān (布甘).

Tattao

Ti autonimo ti tattao a Bugan ket *pə˥ka̠n˧*, bayat a ti kaarruba nga Insika aHan ket tinawtawagan isuda iti *Huazu* (Insik: 花族; literal a "tattao iti sabong") wenno *Hualo* (Insik: 花倮) gapu kadagitinamarisan a kawesda (Li 1996). Dagitisabali nga autonimo ket *pu˥qe̠ŋ˦* (iti Manlong, Kondado ti Xichou) ken *pə˥qe̠ŋ˦* (iti Nala and Xinwalong idiay Kondado ti Guangnan). Isuda ket saan a mabigbigan a minoridad iti etniko, ken agdamada a naidasig a kas Yi. Dagiti Bugan ket endogamo, ken isu a saanda a mangasawa iti sabali a tao manipud iti sabali a grupo ti etniko (Li 2006).

Ti tattao a Bugan ket rambakanda pay ti Baro a Tawen iti Abril iti lunar a kalendario ti Insik, a sabali daytoy manipud iti Baro a Tawen ti Insik a Han.

Dagiti kadawyan nga apelyido iti Bugan ket mairaman ti Li 李, Wang 王, Guo 郭, Luo 罗, Yan 严, Lu 卢, Pu 普, ken Yi.

Dagiti nota

1. Bugan (https://www.ethnologue.com/18/language/bbh/) iti *Ethnologue* (Maika nga ed., 2015)
2. Hammarström, Harald; Forkel, Robert; Haspelmath, Martin, dagiti ed. (2017). "Bugan" (http://glottolog.org/resource/languoid/id/buga1247). *Glottolog 3.0* (iti Ingles). Jena, Alemania: Instituto para iti Ebolusionario nga Antropolohia ni Max Planck.
3. Raymond G. Gordon, Jr, ed. 2005. *Ethnologue: Languages of the World*. 15th edition. Dallas: Summer Institute of Linguistics.
4. http://www.ynszxc.gov.cn/villagePage/vIndex.aspx?departmentid=194035
5. http://www.ynszxc.gov.cn/villagePage/vIndex.aspx?departmentid=194034
6. http://www.ynszxc.gov.cn/villagePage/vIndex.aspx?departmentid=194033
7. http://www.ynszxc.gov.cn/villagePage/vIndex.aspx?departmentid=213268
8. http://www.ynszxc.gov.cn/villagePage/vIndex.aspx?departmentid=213271
9. http://www.ynszxc.gov.cn/villagePage/vIndex.aspx?departmentid=211520

Dagiti nagibasaran

- Li Jinfang. 1996. "Bugan — A New Mon–Khmer Language of Yunnan Province, China." (http://sealang.net/archives/mks/pdf/26:135-159.pdf) *Mon–Khmer Studies* 26:135-160.
- Li Jinfang [李锦芳]. 2006. Studies on endangered languages in the Southwest China [西南地区濒危语言调查研究]. Beijing: Minzu University.
- Li Yunbing [李云兵]. 2005. *A study of Bugeng [Bugan]* [布赓语研究]. Beijing: Ethnic Publishing House [民族出版社].